

Masa rotundă cu titlul „Provocări ale egalității dintre femei și bărbați în România actuală”

Masterul „Politicile egalității de șanse în context românesc și european”, Centrul pentru Politicile Egalității de Șanse (CPES) și Centrul Regional Francofon de Cercetări Avansate în Științe Sociale (CEREFREA) din cadrul Universității din București au organizat vineri, 6 martie 2020, la sala Stoicescu a Facultății de Drept, o masă rotundă cu titlul „Provocări ale egalității dintre femei și bărbați în România actuală”. Evenimentul a beneficiat de sprijinul Ambasadei Canadei în România, Bulgaria și Republica Moldova, al Ambasadei Franței în România, al Biroului pentru Europa centrală și orientală al Organizației Internaționale a Francofoniei, al Grupului Ambasadelor, Delegațiilor și Instituțiilor francofone (GADIF) la București, al Centrului FILIA și al Asociației Societatea Muzicală. Acesta a făcut parte din evenimentele ce marchează 50 de ani de Francofonie instituțională, proiect al Organizației Internaționale a Francofoniei.

Structura evenimentului

Evenimentul a fost structurat în patru părți: o parte introductivă, o parte în care au intervenit șapte personalități din instituțiile internaționale francofone la București, o a treia în care au vorbit personalități din mediul academic, asociativ și jurnalistic din România dar și reprezentanți ai instituțiilor statului român și o ultimă parte în care au fost trase concluziile mesei rotunde și au fost puse întrebări invitaților din partea publicului numeros ce a participat la eveniment.

Introducere

Masa rotundă a fost deschisă de către Excelența Sa, doamna Michèle Ramis (Ambasadoarea Franței în România), doamna Ionela Băluță (directoare CPES, profesoară la Facultatea de Științe politice) și doamna Simona Necula (Secretară generală CEREFREA). Acestea au reamintit importanța luptei pentru egalitate de drepturi și de șanse între bărbați și femei, de-a lungul timpului, dar și în contemporaneitate. Deși progresele sunt notabile, drumul spre egalitate este încă lung și adesea anevoios, iar în contextul politico-social actual se observă o diminuare a atenției acordate acestei problematice și chiar atacuri frecvente care amenință succesele obținute deja. S-a pus accentul pe importanța educației și a formării profesionale în acest domeniu, acestea fiind extrem de importante în schimbarea mentalităților și în combaterea prejudecăților. Doar două formări la nivel masteral există în România în domeniul egalității de gen. Acestea trebuie să continue să funcționeze și să fie reproduse în cât mai multe universități, formarea specialiștilor fiind foarte importantă pentru continuarea progreselor. Așa cum spune Excelența Sa, doamna Michèle Ramis, „aceste filiere sunt domenii de studiu care trebuie protejate și valorizate, cu atât mai mult în contextul european actual, în care numeroase campanii împotriva studiilor de gen au apărut, în ultimii ani, în anumite țări.” Aceasta amintește și faptul că masterul de la Științe politice este singurul din România afiliat rețelei Masterului European ÉGALES.

Prima sesiune

Prima sesiune a evenimentului, moderată de Prof.univ. dr. Ionela Băluță, a fost dedicată mărturiilor unor personalități din diplomație. Astfel, Excelențele lor Michèle Ramis (Ambasadoarea Franței), Rana Mokaddem (Ambasadorul Libanului, Președintă GADIF), Raja Jhinaoui Ben Ali (Ambasadorul Tunisiei), Ingrid Kressel Vinciguerra (Ambasadorul Estoniei), María Eugenia Echeverría Herrera (Ambasadorul Perului), Rennie Yotova (Directoarea BRECO al OIF), Ian Trites (Consilier în cadrul Ambasadei Canadei), au împărtășit din experiența lor ca și/sau cu femei în cariera lor profesională. Dificultăți, constrângeri, provocări, succese, toate au fost menționate ca făcând parte din tabloul profesiei pentru o femeie-diplomat. Țările reprezentate au cunoscut perioade de progres, dar și de regres în domeniul egalității dintre femei și bărbați, dar diplomația este încă unul dintre domeniile preponderent masculine. Printre sfaturile enunțate de personalitățile din diplomație amintim: femeile trebuie să îndrăznească să devină candidate, să se facă respectate, să-și depășească limitele, să fie model pentru tinerele generații, să fie actori de pace, iar nu victime atunci când trăiesc discriminări, să schimbe mentalitățile.

Ambasadoarea Franței, Excelența Sa doamna Michèle Ramis, a subliniat rolul parteneriatului feminin-masculin în construcția egalității, demers consensual, iar nu de opoziție. Ambasadoarea Libanului, Excelența Sa doamna Rana Mokaddem, a vorbit, printre altele despre ceea ce înseamnă să fii femeie în mediul diplomatic și despre dificultatea de a continua să fii femeie în acest mediu. Ambasadoarea Tunisiei, Excelența Sa doamna Raja Jhinaoui Ben Ali, a subliniat procentul important al femeilor în sistemul de sănătate și educațional din Tunisia. Ambasadoarea Republicii Estonia la București, Excelența Sa doamna Ingrid Kressel Vinciguerra, a vorbit despre importanța percepției femeii ca cetățeană. Pentru aceasta, femeile trebuie să se exprime mai puternic, iar bărbații să asculte mai atent. Ambasadoarea Republicii Peru în România, Excelența Sa doamna María Eugenia Echeverría Herrera, a vorbit despre scăderea procentajului femeilor, atât în mediul academic, cât și în sistemul medical, odată cu avansarea în grad. Directoarea Biroului pentru Europa centrală și orientală al Organizației Internaționale a Francofoniei, doamna Rennie Yotova a subliniat, pe lângă drepturile femeilor, și importanța responsabilităților lor traduse în cei cinci R: rigoare, rezultate, responsabilitate, respect și rezistență. Nu în ultimul rând, consilierul politic Ian Trites din cadrul Ambasadei Canadei a subliniat rolul primordial al educației și puterea fiecăruia dintre noi de a face să avanseze egalitatea de gen: „Voi încheia prin a spune că pentru a obține schimbări pozitive în societățile noastre, pe lângă niște politici eficiente, ne trebuie determinare în a schimba atitudini și comportamente și educația joacă un rol primordial aici. Fiecare dintre noi are puterea de a face să avanseze egalitatea de gen, care este benefică pentru toți. Oferirea unei mai bune vizibilități femeilor este cheia pentru o societate paritară și democratică. Este de asemenea un motor al creșterii economice.”

Sesiunea a doua

Cea de-a doua sesiune, moderată de Conf.univ.dr. Oana Băluță, a fost dedicată provocărilor și perspectivelor cu privire la egalitatea dintre femei și bărbați. Astfel, reprezentanți ai instituțiilor statului român cu preocupări în domeniul drepturilor omului (Mihaela Andreianu, Președintă a Agenției Naționale pentru Egalitatea dintre Femei și Bărbați și Asztalos Csaba, Președinte al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării), ai societății civile (Andreea Rusu, Directoare executivă Centrul FILIA, Simona Voicescu, Președintă Asociația Necuvinte) și ai mass-media (Simona Chirciu, jurnalistă Adevărul și Diana Oncioiu, jurnalistă Dela0) au discutat, printre altele, despre integrarea perspectivei de gen în educație, despre demontarea stereotipurilor de gen, despre educația timpurie, despre sănătate reproductivă și sexuală, educație pentru eradicarea violenței de gen, a sărăciei, a excluziunii sociale etc. Au fost evocate statistici potrivit cărora România se află pe locul 25 în Uniunea Europeană potrivit Indexului Egalității de Gen din 2019.

Mihaela Andreianu și Asztalos Csaba au vorbit despre rolul educației în promovarea egalității de șanse și demersul instituțiilor pe care le conduc pentru obținerea acesteia. Simona Maria Chirciu și Diana Oncioiu au vorbit despre rolul mass-media în perpetuarea stereotipurilor de gen, dar și despre realitatea românească care se situează destul de departe de teorie și de legi. Simona Voicescu a vorbit despre rolul vocabularului în obținerea egalității de gen, din nou de nevoia de educare și de solidaritate între femei și bărbați pentru obținerea acesteia. Andreea Rusu amintește barometrul de gen realizat de centrul său în 2018 despre atitudinea românilor cu privire la egalitatea de șanse sau rolurile de gen, la introducerea educației sexuale în școli sau hărțuirea în spațiul public, la problemele cu care se confruntă femeile în funcție de etnie, vârstă, nivelul de trai sau educație.

Concluzii

În ultima parte a mesei rotunde au fost trase mai multe concluzii reieșite din întrebările publicului și răspunsurile invitaților. Aproape fiecare discurs ascultat a făcut referire la educație ca principal instrument de obținere a egalității dintre femei și bărbați. Alte medii responsabile de obținerea egalității sunt cel politic, cel religios, cel media și cel asociativ. Toate aceste medii ar trebui să conlucreze pentru efecte pozitive vizibile imediat.

O altă concluzie pe care am tras-o de mai multe ori în discuții cu reprezentanți ai instituțiilor arabe este că lumea europeană și cea arabă nu este chiar atât de diferite: femeile își găsesc locul (li se permite contribuția) în domeniul sănătății, învățământului, chiar și al politicului, dar la nivel mediu, nu în posturile înalte.